

Uppföljningsprocess 2016

Delårsrapport per augusti 2016

Nämnd för folkhälsa och primärvård i södra
Lappland
rapport till Landstingsstyrelsen

Antas av Nämnden för folkhälsa och primärvård
i södra Lappland 2016-09-15

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1. INLEDNING	
2. NÄMNDENS SAMLADE BEDÖMNING.....	3
3. MÅLUPPFYLLELSE.....	4
3.1 ANALYS AV PROGNOSEN FÖR MÅLUPPFYLLELSE.....	8
4. ARBETE MED FULLMÄKTIGES UPPDRAG.....	9
5. EKONOMI.....	9

1. INLEDNING

Nämndens huvuduppdrag är att bedöma hälsoläget bland befolkningen i det geografiska området och till följd av detta skatta behovet av primärvård och folkhälsoinsatser. Nämnden ska göra en bedömning av behovet och eventuella åtgärder för förbättringar. Nämnden ska bedöma hur dessa behov av åtgärder tillgodoses i förhållande till prioriteringsprinciperna. Nämnden ska lämna underlag till landstingsstyrelsen inför fullmäktiges beslut om landstingsplan och andra styrande dokument. I underlaget redovisas hur behoven tillgodoses och förslag lämnas om eventuella ytterligare analyser, uppföljningar, förändrade prioriteringar, inriktningsbeslut och förebyggande insatser.

I landstingsplanens anvisningar för 2016 riktas två särskilda uppdrag till nämnden:

- Arbeta aktivt för att motverka våld i nära relationer
- Arbeta aktivt mot ökat riskbruk av alkohol”.

Förutom de särskilda uppdragen till nämnden så har nämnden beslutat följa tre fokusområden, ungas psykiska hälsa, primärvård och migrerad befolkning

Delårsrapporten per augusti 2016 innehåller nämndens samlade bedömning för perioden, uppföljning av delmål per augusti, prognos för måluppfyllelse gentemot fullmäktiges inriktningsmål och målen i nämndens egen verksamhetsplan för året. Delårsrapporten innehåller en ekonomisk redovisning för delåret och en ekonomisk prognos för året.

2. Nämndens samlade bedömning

Nämnden har för år 2016 valt att, utifrån Fullmäktiges två särskilda uppdrag för verksamhetsåret Våld i nära relation samt riskbruk alkohol också anta tre fokusområden, ungas psykiska hälsa, primärvård och migrerad befolkning. Arbetet med dessa områden beskrivs närmare under punkten 4.

Nämnden har sina sammanträden förlagda i södra Lapplands kommuner och träffar vid dessa tillfällen företrädare för olika verksamheter på orten. Nämnden har inför verksamheternas informationer ställt samman ett antal frågor kring berörda verksamheters iakttagelser och erfarenheter i de av Fullmäktige och nämnden utvalda områdena.

Nämndens bedömning är att det ger en god bild av hur man uppfattar hälsoläget och behoven i de olika kommunerna.

Nämnden konstaterar utifrån sitt arbete att området södra Lappland uppvisar högre grad av ohälsa, högre riskprofil och att kvinnor är särskilt utsatta i området. Det gäller även för kvinnor som är högutbildade.

Nämnden bedömer det viktigt att samverka och föra dialog med olika aktörer i området kring ungdomars fysiska och psykiska hälsa. Nämnden har inlett ett samarbete med det nybildade Ungdomsrådet i Lycksele. Man följer även kontinuerligt rådets aktiviteter via dess facebookgrupp. Ungdomsrådet deltar i ett EU-projekt tillsammans med sina motsvarigheter i England och Norge och en återkoppling från projektet med särskilt fokus på hälsofrågorna genomfördes vid nämndens möte 8.e juni.

Projektet med kulturdoulor har haft ett mycket positivt utfall. Nämnden har poängterat att arbetet med kulturdoulor bör ingå i ordinarie verksamhet från 2017. Nämnden har beviljat medel ur 2015 års budget som löper vidare under 2016.

Nämnden har beviljat medel till Storumans folkhälsoråd för att arbeta med identifierade förbättringsområden inom folkhälsan i Storumans kommun samt Lycksele kommun. Nämnden har beviljat fortsatta visionsmedel till Ridskolan i Dorotea och visionsmedel till Luspens ryttarförening.

Nämnden har varje år möjlighet att dela ut ett folkhälsopris för att uppmärksamma aktör/aktörer som genom sitt arbete positivt påverkat folkhälsan inom de av nämnden fastställda fokusområdena samt fullmäktiges särskilda uppdrag. Nämnden har påbörjat nomineringsarbetet för nästa folkhälsopris.

Nämnden för folkhälsa och primärvård i södra Lappland vill peka på att det är resurskrävande att genomföra medborgardialoger och övrigt arbete då resorna i upptagningsområdet är långa.

3. Måluppfyllelse

I det följande avsnittet redovisas nämndens utfall för måluppfyllelse per augusti samt en prognos för måluppfyllelse vid årets slut i tabellform, enligt landstingets gemensamma mall för delårsrapport per augusti 2016. Grönt anger en bedömning om att målet kommer att uppfyllas eller uppfyllas till största delen vid årets slut och rött pekar på en större avvikelse från målet och att förbättringar krävs. Till varje inriktningsmål i landstingsplan 2016-2019 har fullmäktige angett ett antal strategier, som ska vara vägledande i arbetet. Till detta har fullmäktige även riktat speciella uppdrag till styrelser och nämnder under 2016 – ”Arbeta aktivt för att motverka våld i nära relationer” samt ”Arbeta aktivt för att motverka ökat riskbruk av alkohol”. I sin verksamhetsplan för 2016 har nämnden satt ett eller flera aktivitetsmål (se tabellen nedan) till varje uppdrag till dem av fullmäktiges angivna strategier som är relevanta att arbeta med för nämnden 2016.

Per sista augusti har nämnden nått samtliga delmål som inplanerats enligt aktivitetsplan (jmf tabell 1). Nämnden gör bedömningen att samtliga verksamhetsmål kommer att nås innan årets utgång och ser i nuläget ingen anledning till att vidta några extra åtgärder för att nå måluppfyllelse.

Färgmarkeringar

Prognosen är att målet kommer att uppfyllas eller uppfyllas till största delen (>95%)

Prognosen är att det kommer att vara större avvikelser från målet

Fullmäktiges inriktningsmål: Bättre och jämlik hälsa

Nämndens verksamhetsmål 2016	Mått	Aktivitetensmål	Måluppfyllelse per den 30 april 2016	Prognos för måluppfyllelse
Utveckla medborgardialogen	Träffar	Genomföra två dialogträffar under verksamhetsåret med pensionärs- och funktionshinderföreningar i södra Lappland	Nämnden har i sin verksamhetsplan för 2016 planerat genomföra två dialogträffar. Den första träffen genomfördes den 25 maj och den andra träffen är inplanerad till 4 oktober. För dialogmötet den 4 oktober är programmet klart och inbjudan till föreningarna har gått ut. Nämnden har vid mötet den 25 maj använt sig av videokonferens för ökad tillgänglighet med hänvisning till stora avstånd och tillgänglighet. Detta genomfördes på prov och blev mycket uppskattat. Användandet av videokonferens kommer att fortsätta med försök att ha flera orter uppkopplade. Träffarna avslutas med skriftlig utvärdering där deltagarna får ge sina synpunkter och också uttrycka önskemål och behov inför kommande träffar.	
Utveckla Medborgardialogen	Ungdomsrådet	Ungdomars syn på hälsan och dess utformning lyfts genom samverkan med Ungdomsrådet.	Ett av nämndens fokusområden i verksamhetsplan för 2016 är ungdomars psykiska hälsa. Nämnden har upprättat kontakt med det i Lycksele nystartade Ungdomsrådet. Uppföljning av Ungdomsrådets deltagande i EU-projekt redovisades vid nämndsmötet i juni. Nämnden följer Ungdomsrådets facebookgrupp för att följa rådets aktiviteter.	
Utveckla Medborgardialogen	Text i underlag inför budget	Sammanfatta och rapportera gjorda erfarenheter	Enligt nämndens verksamhetsplan 2016 sker uppföljning av detta aktivitetsmål genom underlag inför budget 2018. Nämnden beslutade om den 6 april 2016 (VLL 54-2016) om underlag inför budget 2017 där sammanfattning och rapportering av medborgardialog gjordes.	
Redogöra för befolkningens hälsa och vad befolkningen behöver för att få bättre hälsa i underlag för budget.	Möten	Dialog med verksamhetsrepresentanter i kommunerna enligt frågor som upprättats av nämnden och skickas ut i förväg	Nämnden har vid sina sammanträden under årets första 8 månader träffat representanter för elevhälsa, HC, kvinnojourer, psykiatri, migration samt andra aktörer som utifrån nämndens verksamhet bedömts intressanta. Nämnden har utsett tre fokusområden för 2016 vilka är migrerad befolkning, ungdomars psykiska hälsa samt primärvård. Utifrån dessa fokusområden samt Fullmäktiges särskilda uppdrag till nämnden har nämnden utarbetat frågor som berör dessa områden och som ställs till dess verksamheter. Nämnden gör vid dagen för sitt sammanträde studiebesök på sammanträdesortens sjukstuga/hälsocentral. Enligt nämndens verksamhetsplan 2016 sker uppföljning av detta aktivitetsmål genom nämndens årsrapport 2016 samt i underlag för budget 2018.	

Fullmäktiges inriktningsmål: Bättre och jämlik hälsa

Nämndens verksamhetsmål 2016	Mått	Aktivitetsmål	Måluppfyllelse per den 30 april 2016	Prognos för måluppfyllelse
Redogöra för befolkningens hälsa och vad befolkningen behöver för att få bättre hälsa i underlag för budget	Dialog	Dialog LTS-au enligt verksamhetsplanering 2016	Nämnden har återrapporterat till Landstingsstyrelsens arbetsutskott den 20 april och ytterligare ett möte för återrapportering är planerat till 4 oktober. Nämnden har sammanfattat för området behov och förbättringsområden för att lyfta folkhälsan och primärvården i södra Lappland.	
Redogöra för befolkningens hälsa och vad befolkningen behöver för att få bättre hälsa i underlag för budget.	Text i underlag för budget	Sammanfatta och redogöra för gjorda erfarenheter	Enligt nämndens verksamhetsplan 2016 sker uppföljning av detta aktivitetsmål genom underlag inför budget 2018. Nämnden beslutade den 6 april 2016 (54-2016) om underlag inför budget 2017 där sammanfattning och rapportering av medborgardialog gjordes.	
Redogöra för befolkningens hälsa och vad befolkningen behöver för att få bättre hälsa i underlag för budget	Dialog	Dialog med tjejjouren i Lycksele kring deras verksamhet och erfarenheter	Nämnden har som ett led i ett av sina fokusområden kring ungdomars psykiska hälsa bjudit in tjejjouren i Lycksele för att få deras bild av ungdomars hälsa och situation utifrån deras erfarenheter och perspektiv. Träffen är planerad till nämndsmöte den 14 december	
Understöda folkhälsorådens arbete	Samverkan och stimulans av folkhälsoarbete	Folkhälsopris	Nämnden har på sitt möte den 24 augusti fastställt kriterier för urval och nomineringar till folkhälsopriset. Nomineringsarbetet är påbörjat.	
Redogöra för befolkningens hälsa och vad befolkningen behöver för att få bättre hälsa i underlag inför budget	Dialog	Nämnden har träffat Folkhälsoenheten för aktuella siffror och beskrivning av hälsoläget i södra Lappland	Nämnden har träffat Urban Janlert och Margareta Norberg som utifrån sina undersökningar har beskrivit hälsoläget i södra Lappland.	
Utveckla medborgardialogen	Stimulans av folkhälsoarbete	Visionsmedel	Olika samhällsaktörer kan ansöka om medel för arbete med folkhälsa.	

Fullmäktiges inriktningsmål: God och jämlik vård

Nämndens/ styrelsens mål 2016	Mått	Målvärde 2016	Måluppfyllelse per den 30 april 2016	Progn os för mål- uppfyll else
Utveckla medborgardialogen	Inspirationsdag	Inspirationsdag som riktar sig till föreningar och enskilda medborgare	Nämnden har i sin verksamhetsplan för 2016 och genom Fullmäktiges inriktningsmål God och jämlik vård samt i i budget för 2017, planerat att i september genomföra en inspirationsdag riktad till föreningar och medborgare. Dagen är bokad och annonserad till den 15 september i Lycksele.	
Arbeta aktivt för att motverka ökat riskbruk av alkohol	Kartläggning av insatser och behov. Text i underlag inför budget	Dialog med verksamhetsrepr esentanter i kommunerna enligt frågor som upprättats av nämnden och som skickas ut i förväg.	Nämnden har ställt frågor till alla verksamheter som nämnden träffar och som berör Fullmäktiges särskilda uppdrag till nämnden samt de fokusområden som nämnden tagit i sin verksamhetsplan 2016 om vad de möter och vilka behov de ser av insatser för minskat bruk av alkohol. Enligt nämndens verksamhetsplan 2016 sker uppföljning av detta aktivitetsmål genom nämndens årsrapport 2016 samt i underlag för budget 2018.	
Redogöra för befolkningens hälsa och vad befolkningen behöver för att få bättre hälsa i underlag för budget	Möten	Enkäter	Nämnden har utformat enkät som används av nämndens ledamöter mellan 1 maj tom 30 november i möten med befolkningen. Enkäten ska sammanställas och följas upp i december och användas som underlag för nämndens årsrapport 2016 och underlag för budget 2018.	
Bedriva ett aktivt arbete mot våld i nära relationer	Kartläggning av insatser och behov Text i underlag inför budget	Dialog med verksamheter i kommunerna enligt frågor som upprättats av nämnden och som skickas ut i förväg	Nämnden har ställt frågor till alla verksamheter som nämnden träffar och som berör Fullmäktiges särskilda uppdrag till nämnden samt de fokusområden som nämnden tagit i sin verksamhetsplan 2016 om vad de möter och vilka behov de ser av insatser mot våld i nära relation. Enligt nämndens verksamhetsplan 2016 sker uppföljning av detta aktivitetsmål genom nämndens årsrapport 2016 samt i underlag för budget 2018.	
Redogöra för befolkningens hälsa och vad befolkningen behöver för att få bättre hälsa i underlag för budget.	Arrangemang	Samarrangeman g tillsammans med föreningen Hjärnkoll Västerbotten	Representanter för primärvården i södra Lappland samt psykiatriin bjuds in till en dag, 9 nov, där möjligheter, eventuella problem och gränsdragningar kring vissa patientgrupper med psykiska ohälsa lyfts med syfte att nå ökad samsyn, ett bättre samarbete som ger en bättre vård för berörda patientgrupper.	

Fullmäktiges inriktningsmål: Aktiv och innovativ samarbetspartner

Nämndens/ styrelsens mål 2016	Mått	Målvärde 2016	Måluppfyllelse per den 30 april 2016	Progno s för mål- uppfyll else
Fördjupa samverkan med kommunerna i södra Lappland	Text i underlag inför budget	Delta i samverkan med de olika kommunerna i området	Gällande avtal med de olika kommunerna följs upp och revideras. Nämndens arbetsutskott har bl. a den 30 mars deltagit i ett möte med R8 där ett ramavtal skissades fram och som ska ligga till grund för de avtal som skrivs mellan de olika kommunerna i området och VLL. Avtalet med Lycksele kommun (LÖK) har reviderats och samarbetet fortsätter genom de tjänstemannauppdrag som gavs och som återrapporteras till nämnden samt kommunens politiker i november 2016.	
Understöda folkhälsorådets arbete	Text i underlag för budget	Visa intresse och delta vid folkhälsorådets möten i kommunerna samt inhämta nomineringar till folkhälsopris. Nämnden har beslutat bidra med ekonomiska medel.	Ledamöterna i nämnden deltar vid inbjudningar och håller sig uppdaterade om Folkhälsorådets arbete i sina hemkommuner. Vid varje nämnd ges en information om aktiviteter. Nämnden har i sin verksamhetsplan för 2016 i underlag för budget 2017 beslutat bidra till Folkhälsorådets arbete, efter ansökan och bedömning, med medel om 10 000 kr att användas i arbetet mot ohälsa.	

3.1 Analys av prognosen för måluppfyllelse

Nämndens upptagningsområde spänner över en stor geografisk yta. Utifrån det uppdrag som Fullmäktige gett nämnden för folkhälsa och primärvård i södra Lappland och som formulerats i reglementet, blir genomförandet resurskrävande. Samverkan med olika aktörer ute i kommunerna, kunskapsinhämtning av medborgarnas behov, följa och utveckla medborgardialogen i området samt ur ett befolkningsperspektiv följa upp landstingets mål för primärvården i hela södra Lappland, kräver ofta nämndsledamöternas fysiska närvaro på plats vilket ger kostnader för resor, uppdrag mm. Detta drabbar också kompetensutvecklingen för ledamöterna i södra Lappland då man av ekonomiska skäl måste hålla igen.

Nämnden bedömer att nämndens arbete med måluppfyllelsen för 2016 per augusti 2016 kommit långt. Nämnden bedömer att samtliga mål ställda i nämndens verksamhetsplan 2016 är uppfyllda vid årets slut.

Nämnden kommer därför att fortsätta jobba enligt verksamhetsplan 2016 utan att vidta andra åtgärder.

Nämnden vill även påpeka att folkhälsa är svårt att mäta i delårsrapporter då den behöver följas under en längre tid.

4. Arbete med fullmäktiges uppdrag

Per augusti 2016 har nämnden genomfört 6 nämndsmöten, en presidieträff samt 7 arbetsutskott.

Nämnden har utarbetat och fastställt en verksamhetsplan med tillhörande aktivitetsplan för 2016 samt underlag för budget 2017. Under årets första månader har nämnden vid sina sammanträden träffat representanter för olika verksamheter som bedömts kunna belysa de mål nämnden jobbar efter enligt Fullmäktiges särskilda uppdrag -våld i nära relation och riskbruk alkohol-, samt nämndens tre fokusområden, ungas psykiska hälsa, primärvård och migrerad befolkning. Nämnden har träffat representanter för elevhälsan, primärvården, psykiatri, olika verksamheter inom integration samt kvinnojourerna på sammanträdesorten. Nämnden har också gjort studiebesök på orternas sjukstugor/hälsocentraler och andra verksamheter som är speciella för orten, t.ex. enheten för telemedicin i Storuman och Beteendemedicin i Sorsele. Nämnden har tagit fram ett underlag med frågor som skickas ut till berörda verksamheter för att kunna samla in likvärdig information med hänvisning till de uppsatta målen.

Nämndens arbetsutskott har deltagit i möten med kommunerna i R8 och landstingsledning som syftat till och kommit fram till en ramöverenskommelse i det som ska vara styrande i samarbete mellan kommun och Västerbottens läns landsting på lokal nivå.

Lokal överenskommelse med Lycksele kommun (LÖK) har reviderats och förnyats. Här finns ett kontinuerligt samarbete som delegerats tjänstemannanivå och med återkommande åiterrapportering till politiken inom kommun och landsting.

Med mål att utveckla medborgardialogen utifrån fokusområde ungas psykiska hälsa har nämnden träffat Ungdomsrådet i Lycksele i ett första möte. Nämnden följer även rådets facebookgrupp för att kontinuerligt hålla sig uppdaterad om dess verksamhet.

Nämndens arbetsutskott har berett nämndens ärenden och sammanträden. Arbetsutskottet har även deltagit i en träff med landstingsstyrelsens arbetsutskott och med dem tagit upp för södra Lappland viktiga punkter för måluppfyllelse.

Nämnden har tagit fram enkätfrågor som nämnden ledamöter använder i möten med befolkningen. Resultaten från dessa kommer att sammanställas och redovisas i nämndens årsrapport för 2016 samt ligga som underlag för nämndens arbete med budget 2018.

5. Ekonomi

Nämndens budget är delad på två kostnadsställen. Kostnadsställe 18218, där ledamöternas arvode, reseersättning, samt övriga kostnader ingår var tom augusti 2016 +106 200 kronor mot budget. Kostnadsställe 18224, total årsbudget på 283 000 kronor, avser särskilda medel för aktiviteter/projekt i frågor om folkhälsa (årsbudget 90 400 kronor) samt för att uppfylla landstingets vision om världens bästa hälsa (årsbudget 192 600 kronor). Nämnden har fram till augusti 2016 utbetalat 10000 kr av folkhälsomedlen och 30400kr av visionsmedlen. Nämndens årsbudget har korrigerats och räknats upp med 105 000 kronor för att täcka nya fullmäktigebeslutet om ersättning till nämndens 2:e vice ordförande. Nämnden har genom åren visat på god hushållning med sin budget. Nämnden bedömer att budgeten kommer att hållas vid årets slut.

RESULTATRÄKNING

Kostnadsställe	Årsbudget	Budget tom augusti	Utfall augusti 2016	Diff. +/- mot budget
18218	2 392,0	1589,9	1483,7	106,2
18224	283,0	188,7	40,4	148,3

Tabell 2: Siffrorna anges i tusental